

TECNOLOGIA

Cervells catalans repensen internet

El projecte D-Cent pretén crear una plataforma digital segura per a la democràcia directa

Reportatge

NEREIDA CARRILLO
BARCELONA

Un grup d'investigadors amb participació catalana intenten revertir les perversions de la xarxa i fer-la tornar als orígens, quan compartir tenia un valor social i no econòmic. El projecte D-Cent (Decentralised Citizen Engagement Technologies) treballa per crear una plataforma digital descentralitzada amb aplicacions segures i respectuoses amb els drets dels usuaris que es puguin fer servir per a la democràcia directa i l'empoderament econòmic. Un equip multidisciplinari de set països treballa des de l'octubre passat en la iniciativa, que compta amb finançament de la Unió Europea. Javier Toret, psicòleg, activista i investigador a l'IN3 (Internet Interdisciplinary Institute) de la UOC, un dels membres del projecte, explica que "D-Cent és una aposta per redefinir els codis ètics i tecnològics" que imperen a la xarxa.

En l'era post-Snowden, en què s'ha posat en evidència la falta de privacitat i la vigilància dels governs a internet, Toret explica que el projecte vol ser una "contratendència" del que suposa la web 2.0. I això inclou tant l'arquitectura física d'internet com l'ús social. És a dir, que la informació no estigui només en poder de Facebook o de Google sinó que es guardi en diferents servidors gestionats per les mateixes comunitats i que es respectin els drets dels usuaris. Arnau Monterde, també investigador de l'IN3, explica que D-Cent tindrà un protocol que garantirà que les dades "no tindràn usos comercials ni usos que els usuaris no hagin autoritzat".

'Freecoins' i vots 'online'

El projecte suposa crear una plataforma digital amb múltiples aplicacions, totes de programari lliure, que permetin accions com ara fer votacions *online* o presentar iniciatives legislatives populars. També es treballarà l'empoderament econòmic redissenyant el *bitcoin* que coneixem per transformar-lo en una moneda social, un *freecoin*. Monterde explica que la plataforma D-Cent seria "un espai com un Google Play, en què tens les teves aplicacions". Hi hauria un escriptori amb un sistema de correu electrònic encriptat i segur, i aplicacions que podrien ser utilitzades per moviments socials, governs i institucions. El projecte es desenvolupa a partir de tres experiències de moviments socials: el 15-M espanyol, una experiència islandesa i una iniciativa finlandesa anomenada Open Ministry.

Per Toret, D-Cent és "un intent de repensar, a través del programari, formes de democràcia i d'economia que ja s'estan donant en la soci-

LA INFORMACIÓ, LLUNY DE GOOGLE I FACEBOOK

01. Tot i que els activistes del 15-M o la PAH fan servir les xarxes socials actuals i el Gmail per comunicar-se, no se'n refien i reclamen una alternativa, que és la que estan construint al projecte D-Cent. JORDI PIZARRO 02. L'última reunió dels investigadors que treballen en un nou internet. EUNATE SERRANO

etat però que no tenen una infraestructura tecnològica a la seva disposició". Així, a l'IN3 han treballat amb activistes dels iaioflautes, la PAH, el Partit X i el 15-M. Els pregunten quines eines tecnològiques els ajudarien en el seu activisme i es posen a crear-les.

Fernando Santacruz, activista del 15-M i de la PAH que ha col·laborat amb D-Cent, defineix així les principals demandes del ciberactivisme: "Hem de dotar-nos de les nostres pròpies eines i que estiguin autogestionades per nosaltres mateixos". Santacruz afegeix que, si bé actualment estan fent servir eines com Twitter i Facebook perquè els permeten arribar a molta gent, no es refien d'aquestes companyies. El seu desig és disposar d'eines més senzilles. A més, volen que estiguin protegides de sabotatges.

Petició
Els activistes
cibernètics
volen
gestionar
les seves
pròpies eines

Monterde explica que el projecte "permetrà un sistema d'autenticació comú, però a la vegada distribuït", és a dir, l'usuari només s'haurà de registrar una vegada, però després les seves dades estaran disponibles a totes les aplicacions i sempre amb els usos que ell hagi autoritzat. L'usuari, i no les grans companyies de Silicon Valley, serà el propietari de les seves dades.

El padrins del projecte

Amb un pressupost de dos milions d'euros, es preveu que D-Cent ja tingui a punt algunes de les aplicacions de democràcia directa aquesta tardor. El projecte s'allargarà fins al 2016 i compta amb l'apadrinament de figures tan destacades del món d'internet com el creador de la *world wide web* (*www*), Tim Berners-Lee, a través del seu institut W3C (World Wide Web Consortium), o el de l'investigador de la UOC Manuel Castells. Altres membres són l'organització britànica per a la innovació Nesta, la companyia NEO, on treballa el que va ser un dels enginyers en cap de Twitter, Evan Henshaw-Plath, l'organització vinculada al codi obert Dyne.org i la Universitat de la Sorbona, entre d'altres.

La nova plataforma vol fer de contrapès a Silicon Valley i esperar la Unió Europea, explica Monterde, perquè creï eines digitals amb valors del Vell Continent i no deixi el futur de la xarxa en mans d'una elit dels EUA, com està començant a passar.

Una carta de drets per garantir la neutralitat i independència de la web

El març passat, amb motiu del 25è aniversari del primer esborrany del que seria la *world wide web* (*www*), el seu creador, Tim Berners-Lee, reclamava una "carta magna" en què es garantís la neutralitat i la independència de la xarxa, així com també els drets dels usuaris. En aquest sentit, el psicòleg Javier Toret assegura que la web va néixer fa 25 anys "per la frustració de no poder compartir" i creu que actualment els usuaris "tornen a sentir aquesta frustració". Per Toret, aquest sentiment s'expressa en la mesura que els ciutadans no poden compartir un contingut de Facebook si no són usuaris i, si en són usuaris, s'han de resignar a les condicions d'aquestes companyies. Toret explica que, per Berners-Lee, les xarxes socials com Facebook són "jardins emmurallats", és a dir "tot sembla molt maco, però en realitat suposen un espoli de les dades i, per tant, dels drets de privacitat i seguretat dels usuaris". D-Cent vol defensar la neutralitat. Toret considera que el futur d'internet i de la democràcia estan lligats. En l'experiència islandesa, els ciutadans poden informar el govern de Reykjavík de què consideren interessant per a la ciutat.

